

AVROTROS VRIJDAG CONCERT

vrijdag 28 mei 2021, 20.15 uur
TivoliVredenburg, Utrecht

NOA & FRIENDS

Noa Wildschut viool
Charlotte Spruit viool
Take Konoe altviool
Dana Zemtsov altviool
Alex Warenberg cello
Anton Spronk cello
Noortje van den Eijnde visuals
Jan Pieter Koch regie

Antonín Dvořák 1841-1904

**Terzetto in C voor twee violen en
altviool opus 74** 1887

Introduzione: Allegro, ma non troppo
Larghetto

Scherzo: Vivace

Tema con variazioni: Poco adagio - Molto allegro

JacobTV (Jacob ter Veldhuis) *1951

Hexagram of the Heavens voor strijksextet 2021

(wereldpremière, opdrachtwerk AVROTROS Vrijdagconcert)

Pjotr Iljitsj Tsjaikovski 1840-1893

Strijksextet in d opus 70 'Souvenir de Florence' 1890

Allegro con spirito

Adagio cantabile e con moto

Allegretto moderato

Allegro vivace

Noa Wildschut © Marco Borggreve

Dit concert wordt vanaf 20.00 uur rechtstreeks uitgezonden via NPO Radio4.

Presentatie: Leonard Evers. Het is ook te volgen via de webcast met beeld op

► www.nporadio4.nl en wordt gestreamd op de Facebookpagina van o.a. AVROTROS Vrijdagconcert.

STEUN KLASSIEKE MUZIEK

AVROTROS

Houdt u, net als wij, van klassieke muziek? Word dan lid van AVROTROS Klassiek en steun klassieke muziek en jong talent in Nederland.

In talenttraject *AVROTROS Klassiek presenteert!* bieden wij jonge getalenteerde musici een podium op NPO Radio 4 en nemen zij hun debuut-cd op. Als lid van AVROTROS Klassiek steunt u dit traject en krijgt u drie keer per jaar de debuut-cd's, inclusief magazine, thuisgestuurd.

Helpt u voor € 7,50 per jaar ook mee? Aanmelden kan via avrotros.nl/wordklassieklid of stuur de bon naar: AVROTROS Klassiek, Antwoordnummer 28800, 1200 VX Hilversum (postzegel niet nodig). U krijgt binnen twee weken de laatste editie van het magazine en de debuut-cd in de brievenbus.

3X PER JAAR
de debuut-cd's,
inclusief magazine!

Naam

M/V

Adres

Postcode

Woonplaats

Geboortedatum

E-mailadres

Telefoonnummer

IBAN

N L

0

Ja, ik word lid. Hierbij machtig ik AVROTROS Handtekening om de contributie van € 7,50 per jaar van mijn bankrekeningnummer af te laten schrijven. Dit lidmaatschap geldt tot wederopzegging.

NOA & FRIENDS

Jacob ter Veldhuis over Hexagram of the Heavens

“Ik wil graag dat je iets doet met het thema verbinding”, waren de woorden van Noa Wildschut toen ze met Jacob ter Veldhuis sprak over de opdracht om voor haar en haar vrienden een werk te schrijven. “Een mooi thema”, zegt Ter Veldhuis nu. “Het kwam alleen op een moment dat ik juist bezig was met politieke verdeeldheid”. De componist wordt ook wel kortweg JacobTV genoemd omdat dit in Angelsaksische landen nu eenmaal beter klinkt. JacobTV was net terug uit de Verenigde Staten en had zich weer verbaasd over de grote politieke kloof tussen links en rechts, met alle gevolgen van dien. Het hield hem des te meer bezig omdat ook in Europa de politieke krachten steeds meer uit elkaar groeiden “door populisme en een krachteloos links”.

Ook in verschillende stukken die JacobTV het afgelopen jaar in opdracht schreef, zoals de mini-opera *Besmettingsgevaar*, *Farewell Feathered Friends* voor piccolo en soundtrack en *WHO, WHAT, WHERE, WHEN, WHY* voor het Koninklijk Concertgebouworkest, uitte hij al zijn zorg over de sociale, ecologische en politieke verscheurdheid en stuurloosheid van deze tijd. “Alle zekerheden zijn verdwenen, daar moet ik als componist op reageren.”

I Ching

Het gevoel van harmonie, verbinding was toen nog ver weg. En er daagde nog een uitdaging: het werk voor Noa Wildschut moest bij voorkeur geschreven worden voor strijksextet. “Zoveel

instrumenten heb ik niet nodig”, was de eerste reactie van Ter Veldhuis. “Ik heb mijn handen al vol aan een strijkkwartet.”

De oplossing voor beide uitdagingen kwam uit onverwachte hoeken: Joni Mitchell en de *I Ching*. “In 1977 zat ik eenzaam op een flatje in Stads-kanaal en was ik muziekbibliothecaris. Wat betekende dat ik langspeelplaten mocht inkopen en elke week anderhalve meter vinyl te beluisteren had.” In die hoedanigheid ontdekte hij *Hejira*, het album uit 1977 van singer-songwriter Joni Mitchell en vooral de song *Amelia* waarvan het eerste couplet luidt:

*I was driving across the burning desert
When I spotted six jet planes
Leaving six white vapor trails across the bleak terrain
It was the hexagram of the heavens
It was the strings of my guitar
Amelia it was just a false alarm*

De oplossing voor beide uitdagingen kwam uit onverwachte hoeken: Joni Mitchell en de I Ching

“Een tijdloos beeld dat past bij de wereld waarin wij leven”, aldus de componist. Daarnaast was er de *I Ching*, het klassieke *Boek der Veranderingen* uit het oude China, waar Ter Veldhuis weer in was gaan lezen.

“De *I Ching* bestaat uit vierenzestig hexagrammen van doorgaande en onderbroken lijnen. Toen ik een hexagram legde, was dat meteen het eerste, het meest volmaakte, zes doorgetrokken lijnen onder elkaar, een boven- en een beneden-hemel waartussen het aardse bestaan zich afspeelt. Ik vond dat heel confronterend. Niet alleen voor deze tijd, maar ook vanwege mijn leeftijd. Het gaat over transformatie, verandering, harmonie, eenheid, rust. Bovendien zit het getal zes er in, de zes lijnen van een strijksextet.”

Sprakeloos

Ter Veldhuis ging uit van twee strijktrio's die elk beginnen vanuit rust en stilstand, vervolgens groepen gaan vormen, een confrontatie aangaan en uiteindelijk via een “energetische interactie” tot een “hemelse conclusie” komen.

Een beproefd recept dat al terug te vinden is in een min of meer verwant werk als *Postnuclear Winterscenario* uit 1991 waarin de componist reageerde op het uitbreken van de Golfoorlog. Ook toen was Ter Veldhuis “sprakeloos” en maakte hij zich grote zorgen over het voortbestaan van de aarde. In dat werk bleef de “oplossing” uit en was het einde meer een compromis dan een harmonie. In het sextet voor Noa Wildschut, dat inmiddels ook in een versie voor strijktrio bestaat, vond Ter Veldhuis uiteindelijk wel de harmonie en een positief toekomstperspectief in een hemels, koraalachtig coda. “Ik wordt zeventig dit jaar en ik ben enorm gaan houden van het aardse bestaan. Daarom paste nu een troostrijk werk dat vrede vindt, ondanks alle hectiek van vandaag de dag, een stuk beter.” De titel kwam uiteindelijk van dat ene lied van Joni Mitchell. “*It was the hexagram of the heavens* is zo'n tijdloze metafoer die past bij de tijd waarin wij nu leven. Het beeld kwam boven en ik wist meteen: dit is de titel. Lucebert zei al

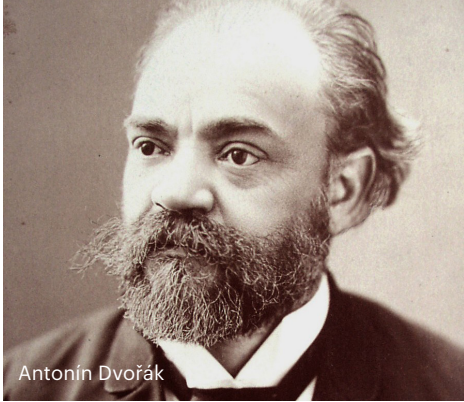
eens: met de titel doop je een stuk.”

En zo werd *Hexagram of the Heavens* niet alleen het werk dat de verbinding die Noa Wildschut zo wenste in klank vertaalt, maar ook eindelijk, na bijna vijfenveertig jaar, een persoonlijk antwoord op *Amelia* van Joni Mitchell.

Paul Janssen

Dvořák – Strijktrio

Van totaal andere aard is het *Terzetto voor 2 violen en altviool in C opus 74* dat Antonín Dvořák in 1887 schreef. Hier geen filosofie en wereldbeschouwing als bij JacobTV, maar een praktisch spelstuk van niveau boordevol speelvreugde en zonder veel pretenties. En voor eigen gebruik. Want samen met een bevriende student scheikunde, amateurviolist en Praagse huisgenoot, genaamd Josef Kruis, én diens vioolenaar Jan Pelikan zag Dvořák met de altviool onder de kin zich dit tamelijk veeleisende stuk wel uitvoeren voor publiek. Helaas bleken de beide vioolpartijen te moeilijk voor Josef Kruis. Daarom schreef Dvořák een ander eenvoudiger stuk voor dezelfde bezetting, *Drobnosti (Miniaturen) op.75a*, dat hij niet voor publicatie bedoeld had, maar dat toch

Antonín Dvořák

verscheen in 1945. Het *Terzetto* opent in een lyrisch Boheemse sfeer die verderop wordt overschaduwd en opgejaagd. In het Scherzo leeft Dvořák zich uit in een energieke Boheemse dans, de furiant, vol gepeperd ritme en getokkel van de altviool. Het laatste deel bestaat uit een dramatische langzame inleiding en een thema met contrasterende variaties. De alom tegenwoordige altvioolpartij doet het gemis van een ondersteunende cello volledig vergeten.

Tsjaikovski en de Italiaanse zon

Dvořáks Russische tijdgenoot Pjotr Iljstj Tsjaikovski hield van het land “wo die Zitronen blühen”, zoals Goethe ooit schreef. Meerdere malen bezocht hij Italië. “Ik wilde zo snel mogelijk naar het echte Italië gaan... en hier realiseerde ik mij terstond, toen ik de geluiden van Italië hoorde, hoe gek ik op dit land ben. Ik was al in vervoering geraakt toen ik zag hoe de stralende lentezon scheen op het mooie Italiaanse landschap. Het leek een magische droom te zijn!” zo schreef hij aan zijn penvriendin Nadjezda van Meck vanuit Florence in 1878. Zoals hij wel vaker deed, verdreef Tsjaikovski in Rusland zijn melancholie door herinneringen aan zijn reizen

Pjotr Iljstj Tsjaikovski

naar Italië op te halen en in noten te vangen. In de winter van 1889/90 verbleef Tsjaikovski in Florence om in een hotel te werken aan zijn opera *Schoppenvrouw*. Teruggekeerd in Rusland werd hij overvallen door nostalgie en componeerde hij zijn *Strijksextet in d opus 70*, bijgenaamd *Souvenir de Florence*, een omvangrijk kamermuziekwerk. Het Italiaanse in *Souvenir de Florence* ligt vooral in de overvloed aan lyrische melodieën, die, hoe zonnig ook, vreemd genoeg bijna alle in mineur staan. Er is wel eens gezegd dat dit stuk net zo goed ‘Herinneringen aan de Oekraïne’ had kunnen heten, omdat het eerder Russisch is dan Italiaans. Want na een beetje Italiaans aandoende serenade in het eerste deel, en een langzaam deel dat herinnert aan de ‘pas de deux’ uit de bekende Tsjaikovski-balletten, klinkt in het scherzo een melodie die ontleend lijkt aan een Russisch volkslied. Maar bij nader inzien blijken in het eerste deel twee melodieën uit Tsjaikovski’s *Schoppenvrouw* te klinken en in het tweede deel een melodie die hij in Florence had gehoord. Het stuk begon in mineur maar eindigt in een enthousiast en zonnig majeur.

Clemens Romijn

MEER KLASSIEK BIJ AVROTROS

Met acht programma's op NPO Radio 4, goed bezochte concertseries op vrijdagavond en zondagochtend, tv programma's als Maestro en het Prinsengrachtconcert en boeiende podcasts, is AVROTROS de meest klassieke omroep van Nederland.

Klassieke podcasts

Lekker luisteren naar verhalen over klassieke muziek? Kies dan een podcast uit de grote collectie klassieke podcasts van AVROTROS.

Bijvoorbeeld **'Gustav Mahler...**

Aangenaam!' waarin AVROTROS presentator Hans van den Boom vertelt over zijn liefde voor het werk van Mahler en de bijzondere band tussen Mahler en Amsterdam.

Of de **Oude Muziek Podcast** waarin Ab Nieuwdorp een tijdreis maakt van de Barok, terug in de tijd naar de Renaissance en de Middeleeuwen. Hij spreekt ook specialisten in de oude muziek, onder wie Bach-expert Ton Koopman, barok-expert Jos van Veldhoven en blokfluitiste Lucie Horsch.

En vergeet ook niet te luisteren naar **Klassieke Mysteries**, waarin Rebecca van der Weijde en Ab Nieuwdorp op zoek gaan naar de intrigerende en spannende verhalen rondom het leven en vooral de dood van klassieke componisten.

Deze en alle andere klassieke podcasts van AVROTROS zijn te beluisteren via de website van NPO Radio 4, Apple Podcast, Spotify of de RSS-feed.

Meer info: www.nporadio4.nl/podcasts

Meer informatie over uitzendingen, concerten en ledenaanbiedingen:

► www.avrotros.nl/klassiek

UITVOERENDEN

Noa Wildschut, viool

- Noa Wildschut is momenteel “artist in residence” van het AVROTROS Vrijdagconcert
- Noa Wildschut (2001) begon op haar vierde met vioollessen bij Coosje Wijzenbeek
- op haar zesde was ze soliste op het “Kinderprinsengrachtconcert 2007”, dat live op televisie werd uitgezonden
- op haar zevende maakte ze haar debuut in de Grote Zaal van het Concertgebouw te Amsterdam met een optreden tijdens “The Night of the Promising”
- vanaf haar twaalfde was ze leerlinge van Vera Beths aan het Conservatorium van Amsterdam
- momenteel studeert Noa bij Antje Weithaas aan de Hochschule für Musik Hans Eissler in Berlijn
- ze volgde masterclasses bij onder meer Jaap van Zweden, Ivry Gitlis, Menahem Pressler en Frank Peter Zimmerman
- sinds mei 2015 is ze officieel ‘Stipendiat’ van de Anne-Sophie Mutter Stiftung
- Noa Wildschut won onder meer de eerste prijs op het Internationale Vioolconcours Louis Spohr in Weimar (op haar negende), de eerste prijs tijdens de Iordens Violdagen in Den Haag (op haar tiende), en de Concertgebouw Young Talent Award 2013 (op haar elfde)
- ze won de Anton Kersjes Vioolbeurs 2017 en tijdens de Festspiele Mecklenburg-Vorpommern de WEMAG-solistenprijs 2018
- haar debuut-cd “Mozart” werd genomineerd voor de Edison Klassiek Publieksprijs 2018
- tijdens het Internationaal Kamermuziek Festival Utrecht speelde ze samen met Janine Jansen
- ook speelde zij samen met musici als Menahem Pressler, Anne-Sophie Mutter en Enrico Pace
- Noa Wildschut treedt wereldwijd op met orkesten, waaronder het Pittsburgh Symphony Orchestra en het Radio Filharmonisch Orkest
- in seizoen 2019/2020 was zij geselecteerd als Rising Star van de European Concert Halls Organisation en toerde ze met pianiste Elisabeth Brauss door heel Europa
- in 2017 kwam de documentaire ‘A Family Quarter’ uit over Noa en haar familie, die in veel Nederlandse bioscopen werd vertoond en op televisie werd uitgezonden
- Noa Wildschut bespeelt een Italiaanse viool gebouwd door Giovanni Grancino (Milaan, 1714) haar ter beschikking gesteld door het Nationaal Muziekinstrumenten Fonds

Noa Wildschut © Esther de Bruijn

Charlotte Spruit

Charlotte Spruit, viool

- Charlotte Spruit studeerde bij Coosje Wijzenbeek en David Takeno, en momenteel bij B.M. Ying Xue aan de Royal Academy of Music
- ze is onder meer prijswinnaar van het Kloster Schöntal Vioolconcours, het Concours International Arthur Grumiaux en het Oskar Back Vioolconcours
- in 2020 ontving zij de Anton Kersjes Vioolprijs
- Charlotte trad op als soliste met orkesten als het Radio Filharmonisch Orkest, het Residentie Orkest Den Haag en Ensemble Esperanza
- als kamermusicus speelde ze onder meer in het Concertgebouw in Amsterdam, het Kennedy Centre in Washington DC en de Elbphilharmonie in Hamburg
- als een van de oprichters van het Carsaig Quartet trad ze op op het Mendelssohn on Mull Festival samen met het Doric String Quartet
- verder speelt ze geregeld in het Internationaal Kamermuziek Festival Utrecht waar ze optrad met Janine Jansen en het VP Bank Festival in Bad Ragaz

Take Konoe

Take Konoe, altviool

- Takehiro Konoe (1997) begon op vierjarige leeftijd met vioollessen bij Coosje Wijzenbeek
- hij studeerde aan de Jong Talent-afdeling van het Koninklijk Conservatorium in Den Haag, en aan de Sweelinck Academie op het Conservatorium van Amsterdam
- sinds zijn dertiende speelt Take ook altviool, hij studeert bij Nobuko Imai en Francien Schatborn aan het Conservatorium van Amsterdam
- in 2012 speelde hij met het Quartetto Piccolo het *Pianokwintet* van Schumann met Lucas Jussen tijdens de masterclass van Menahem Pressler
- hij speelde in pianokwartetverband met onder meer Nino Gvedatze en Paolo Giacometti in Zwitserland, de VS en Duitsland
- met zijn zus Mayu treedt Take Konoe geregeld op als duo, onder meer op het Internationale Kamermuziekfestival in Utrecht, het Grachtenfestival, de Cello Biënnale Amsterdam, Les vacances des Monsieur Haydn in La Roche-

Posay, het Festival Internacional de Música Clássica de João Pessoa in Brazilië en het Festival de musique classique Puplinge in Zwitserland

- Take bespeelt een anonieme altviool uit de collectie van het Nationaal Muziekinstrumenten Fonds

Dana Zemtsov, altviool

- altvioliste Dana Zemtsov (dochter van altviolist Mikhail Zemtsov) is winnaar van wedstrijden in Luxemburg, Italië, Oostenrijk, Duitsland, Portugal en Nederland
- in 2010 won ze de Nederlandse competitie “Avond van de jonge muzikant” en vertegenwoordigde ze Nederland op de “Eurovisie Young Musicians Competition” in Wenen
- Dana treedt regelmatig op in het Concertgebouw in Amsterdam, de Doelen, en in St. Petersburg, Tel Aviv en Carnegie Hall (New York)
- ze speelde met Janine Jansen, Giovanni Sollima, Martin Frost, Ilya Gringolts en pianist Boris Berezovsky, en soleerde met het Oekraïens Nationaal Filharmonisch Orkest, Holland Symfonia en Sinfonia Rotterdam

Dana Zemtsov

Alexander Warenberg, cello

- Alexander Warenberg (1998) speelt sinds zijn vijfde jaar cello en kreeg vanaf zijn achtste tot zijn achttiende les van Monique Bartels aan het Conservatorium van Amsterdam
- hij studeerde vanaf 2016 verder bij Frans Helmerson aan de Barenboim-Said Akademie in Berlijn
- in 2017 won Alexander Warenberg de eerste prijs en de publieksprijs op het concours van de Cello Biënnale in Amsterdam
- verder won hij eerste prijzen bij het celloconcours ‘Antonio Janigro’ in Kroatië en won hij eerste prijzen op het Britten Cello Concours
- Alexander soleerde op het Antonio Janigro Festival in Kroatië met de Zagreb Soloists en met Sinfonia Rotterdam
- kamermuziek speelde hij met onder meer Menahem Pressler, Paolo Giacometti, Lucas Jussen, Gil Sharon en het Daniel kwartet
- hij was te horen op het Internationale Kamermuziekfestival in Utrecht, het Grachtenfestival in Amsterdam, het Festival Bad Ragaz in Zwitserland, de Cello Biënnale in Amsterdam en het Festival Wonderfeel
- in 2016 ontving Alexander op het Grachtenfestival in Amsterdam de Bunschoten Jonger Talent Prijs

Alexander Warenberg
© Marco Borggreve

Anton Spronk, cello

- Anton Spronk (1994) won op zijn negentiende de eerste en publieksprijs op het Nationaal Cello Concours 2014 tijdens de Cello Biënnale Amsterdam
- in 2019 ontving hij op het Verbier Festival de 'Prix du Rotary' en won hij de halve finale van het prestigieuze ARD-concours
- zijn eerste cellolessen kreeg Anton als vierjarige van zijn vader Frank Spronk
- vanaf zijn twaalfde studeerde hij verder bij Monique Bartels op het Koninklijk Conservatorium Den Haag en daarna op het Conservatorium van Amsterdam
- hij vervolgde zijn studie in Zürich bij Thomas Grossenbacher, en in Berlijn bij Jens-Peter Maintz
- hij nam deel aan masterclasses bij onder andere Steven Isserlis, Frans Helmerson, David Geringas, Valter Despalj, Anner Bijlsma, Jiang Wang, Wolfgang Emanuel Schmidt, Troels Svane en Wolfgang Boettcher
- Anton Spronk treedt op als solist en als kamermusicus in het Concertgebouw, de Tonhalle in Zürich, Carnegie Hall, het Seoul Arts Center en de Berlijnse Philharmonie
- in 2016 speelde hij tijdens de Cello Biënnale Amsterdam de wereldpremière van het celloconcert *Out of Step*, voor hem gecomponeerd door Guus Janssen
- in 2017 verzorgde hij o.l.v. dirigent Péter Eötvös de Zwitserse première van *Chuang Tzu's Dream* van Maté Bella in de Tonhalle in Zürich.
- Anton Spronk bespeelt een cello uit de collectie van het Nationaal Muziekinstrumenten Fonds, gebouwd in 1865 door J. B. Vuillaume
- Anton Spronk is momenteel deelnemer aan het talenttraject AVROTROS Klassiek presenteert:
▶ avrotros.nl/klassiek/item/nieuw-klassiek-avrotros-klassiek-presenteertanton-spronk/

AVROTROS VRIJDAG CONCERT

DÉ KLASSIEKE START VAN JE WEEKEND

▶ www.avrotrosvrijdagconcert.nl

 AVROTROsvrijdagconcert
 @vrijdagconcert
 vrijdagconcert.avrotros
 AVROTROsvrijdagconcert

VOLGENDE CONCERTEN

vrijdag 11 juni 2021, 20.15 uur
TivoliVredenburg Utrecht

Mahlers Rückert-Lieder

Radio Filharmonisch Orkest
Markus Stenz dirigent
Sophie Harmsen mezzosopraan

Berg/Verbey Lyrische Suite nrs 1,5 en 6
Mahler Rückert-Lieder
Schumann Tweede Symfonie

vrijdag 18 juni 2021 (live incl. webcast)
TivoliVredenburg Utrecht

Slotconcert Vrijdagconcert

Radio Filharmonisch Orkest
Groot Omroepkoor
Karina Canellakis dirigent
Benjamin Goodson koordirigent
Lucy Crowe sopraan
Julie Boulianne sopraan
Steve Davislim tenor
Johannes Weisser bas

Stravinsky Orpheus
Mozart Mis in c KV 427 'Grote'

Nieuw seizoen Vrijdagconcert

Op zaterdag 1 mei is de kaartverkoop voor het nieuwe seizoen van het AVROTROS Vrijdagconcert gestart. Kijk op
▶ tivolivredenburg.nl/avrotrosvrijdagconcert en maak uw keuze.